

Općina Brod Moravice, S. Radića 1, Brod Moravice
Županija Primorsko-goranska, Adamićeva 10, 51000 Rijeka
Turistička zajednica Brod Moravice, S. Radića 1, Brod Moravice
Turistička zajednica Republike Hrvatske, Iblerov trg 10/IV, 10000 Zagreb
Ministarstvo turizma, Zagreb, Prisavlje kbr.14 , n/p Ministra Gari Cappelija
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Zagreb, Prisavlje kbr.14, n/p Ministra Olega Butkovića
Ministarstvo zaštite okoliša i enrgetike, Zagreb, Radnička cesta 80, n/p Ministra Slavena Dobrovca
Radio Gorski kotar, Trg 138 brigade HV 4, 51300 Delnice
HRT Radio Rijeka, Korzo 24,51000 Rijeka
NOVI LIST, dopisništvo Delnice, Školska 25, 51300 Delnice

U Dolušu, veljača 2017.

A P E L

MJEŠTANA I LJUBITELJA NASELJA DOLUŠ

Poštovani!

Povodom otvaranja novih natječaja za sredstva iz fondova Europske Unije predviđenih za razvoj ruralnih područja, osobito mjere 7.2.2., osjećamo se dužnima upozoriti na nezainteresiranost kojom Republika Hrvatska ugrožava opstanak i razvoj ruralnog okruženja zaselka Doluš i okolnih naselja. Zabrinjava nas što do sada nije bilo čak niti pokušaja prijave na natječaje za sredstva EU iz fondova ruralnog razvoja ni bilo kakvih drugih promišljenijih aktivnosti s ciljem trajnih pozitivnih promjena i unapređenja ovog zapostavljenog kraja. Aktivnosti koje se poduzimaju netransparentne su, površne i nedostatne.

Doluš je mjesto koje je proteklih desetljeća gotovo ostalo bez stalnih stanovnika. Tome konstantno doprinosi dislociranost i nedostatak osnovne infrastrukture potrebne za normalan život u ovom zaselku.

Iznimna ljepota krajolika uz rijeku Kupu i zaštita pojedinih lokaliteta u kategoriji spomenika kulture (prav. rješenje Reg. zavoda za zaštitu spomenika kulture Rijeka br. BG.-149/1-78) čine prostor zaselka Doluš pogodnim za razne oblike odmora i rekreacije. Mještani obližnjih većih naselja rado ga na taj način i koriste. Sve su brojniji inozemni gosti iz raznih zemalja svijeta koji prepoznaju specifičnu vrijednost ovog prostora te dolaze ovamo u ribolov i na odmor. Iz svega ovoga može se zaključiti da uz entuzijazam i volonterski angažman mještana itekako postoje i ostali pokretači stvaranja poticajnog okruženja za unaprjeđenje i razvoj. U selu postoji registrirano Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo braće Klarič, kao i djelatnost iznajmljivanja u domaćinstvu vlasnice Janke Indir. Kupivši i obnovivši jedno staro imanje u Dolušu, u naš zaselak često navraća i poznati književnik Zlatko Krilić. Brojni gosti pri svakom posjetu izražavaju želju da se vrate. Ponetko čak traži informacije s idejom da investira u ovaj kraj. Svi mi koji volimo Doluš želimo isto: da se zadrže stanovnici, da se obnove zapuštena stara seoska gospodarstva, da ovaj prelijep kraj sačuvamo od nepovratnog izumiranja i zašumljavanja kojim bi se zameo svaki trag stoljetnih ljudskih napora. Tu je država ključan faktor, i zato **MOLIMO POMOĆ**.

Osnovni problemi na koje stanovnici Doluša upozoravaju su:

1. **Nepostojanje asfaltiranog pristupa selu (održavanje postojećeg makadama nedovoljno je te u velikoj mjeri ovisi jedino o osobnoj inicijativi stanovnika). Povremeno se zimi može stići jedino pješačenjem 1,5 km od završetka asfalta u zaselku Kupa do najbližih kuća naselja Doluš, odnosno čak i više od 3km do najudaljenijih kuća;**

2. Nesanirana obala na zavoju rijeke Kupe kod Doluša iz godine u godinu odnosi vrijedno poljoprivredno zemljište (pitanje je vremena kada će ugroziti makadamski put i dotrajali stup preko kojega se zaselak napaja električnom energijom);
3. Nepostojanje organizirane opskrbe pitkom vodom kao ni osnovnih komunalnih usluga. Problem je posebno izražen u ljetnim mjesecima kada zbog većeg broja posjetitelja dolazi do gomilanja ilegalnog otpada, što mještani sami saniraju;
4. Mreža električnog napajanja oslanja se na slovenskog elektrodistributera, nestabilna je, napon oscilira što često uzrokuje kvarove na strojevima i aparatima;
5. Fiksne telefonske linije ne postoje, internet nije dostupan. Mobilni operateri domaćih mreža zbog konfiguracije terena nedostupni su ili samo mjestimice teško dostupni, što je za razvoj turizma gotovo nezamislivo, a mještanima još jedna dodatna otežavajuća okolnost.

Posao službenika lokalnih institucija Republike Hrvatske jest da stvore jasnu ideju o strategiji upravljanja ovim našim, pograničnim dijelom Općine Brod Moravice. Državne institucije moraju **proaktivno** djelovati tražeći odgovarajuće prilike i zalažući se za napredak (ili barem odgovarati na pokušaje komunikacije mještana s njima). Staro, poznato opravdanje da se za „dvoje stanovnika nijedno ulaganje ne isplati“ više ne stoji, jer upravo za ruralne primjere (gdje investicije ne mogu biti smjesta isplative) sada postoje mogućnosti povlačenja nepovratnih sredstava iz Fondova Europske Unije. Potrebno je barem pokušati s kandidaturom lokalnih projekata na aktualne natječaje EU kako ponuđena sredstva u narednim godinama ne bi bila reducirana.

Želja nam je podsjetiti nadležne u odgovornim institucijama Republike Hrvatske na nedavno otvoren Natječaj Europske Unije za provedbu podmjere 7.2.– provedba tipa operacije 7.2.2. »Ulaganja u građenje nerazvrstanih cesta« (Narodne Novine br. 100/2016 od 02.11.2016.) kojim uz 100% subvencije postoji mogućnost predlaganja projekta izgradnje asfaltne ceste do naselja Doluš. Kao pokazatelj ozbiljne namjere i velike volje mještana i zaljubljenika u Doluš, nudimo i svoju skromnu pomoć u sastavljanju projekata koje bi bilo potrebno kandidirati.

Pozivamo sve nadležne institucije, ali i medije, sve naše prijatelje, goste, kao sve i ljubitelje doline Kupe i brodmoravičkoga kraja da u skladu sa svojim mogućnostima potiču razvijanje svijesti o poteškoćama naših zabačenih zaselaka te da podrže napore malobrojnih mještana Doluša. Mi se zalažemo za unaprjeđenje i očuvanje kulturnog krajolika zaselka Doluš mukotrpno otimanog od šume stoljećima. Nama je želja da se na prikladan način i u skladu s prirodom i s tradicijom ovog kraja, omogući opstanak i dostojanstven život preostalim stanovnicima Doluša. Predlažemo institucijama državne uprave da se hitnim, smislenim i koordiniranim aktivnostima na poboljšanju osnovne infrastrukture, uz osiguravanje minimalnih životnih uvjeta mještanima barem djelomice ostvari i ogroman turistički i edukativni potencijal ovog vrijednog prostora koji zaslužuje da bude prepoznat i pošteno vrednovan.

S poštovanjem,

Anton Jakovac, A. G. Matoša 2, 51300 Delnice, OIB: 93880037064

Jakovac

Fanika Jakovac, A. G. Matoša 2, 51300 Delnice, OIB: 19366148653

Fanika Jakovac

Blaško Klarič, Doluš 3, 51312 Doluš, OIB: 86910166318

Klarič

ANTUN

Nikola Klarič, Kočevje, Slovenija, OIB:

Klarič

MARIJAN KLARIČ, Trebuje Slovenije

Klarič

Mladen Rađenović, Bujska 20, Rijeka, OIB: 53727493425

Mladen Rađenović

Irena Forenbaher, Bujska 20, Rijeka, OIB: 31225132796

I. Forenbaher

Zlatko Krilić, Kolarova ulica 16, Zagreb, OIB: 87299870509

Zlatko Krilić

Alen Jakovac, Delnice, A. G. Matoša 2, OIB: 13769467955

Alen Jakovac

Adrijana Škrlec, Ravna Gora, Branimira Markovića 3, OIB: 33053402246

Adrijana Škrlec

Kristijan Škrlec, Ravna Gora, Branimira Markovića 3, OIB: 18160122165

Kristijan Škrlec

Mirjana Jakovac, Delnice, A. G. Matoša 2, OIB: 25337229086

Mirjana Jakovac

Katarina Indir, Trg kralja Tomislava 12, Koprivnica, OIB: 46489069758

K. Indir

Ivan Indir, Trg kralja Tomislava 12, Koprivnica, OIB: 01655609100

Ivan Indir

Janka Indir, Trg kralja Tomislava 12, Koprivnica, OIB: 03808381014

Janka Indir

Gerka Berišić - Zagreb,
Pero Berišić - Zagreb,